

जिल्हा परिषद शाळांच्या दुरुस्ती व
बांधकामाकरिता समग्र शिक्षा अभियानातून
कमी पडणारा निधी जिल्हा परिषदेच्या सेस
फंडातून घेण्यास प्रतिबंध करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण-२०२२/(प्र.क्र.९३)/योजना-११

बांधकाम भवन, २५, मर्झबान मार्ग,

फोर्ट, मुंबई-४०० ००९.

तारीख:- २३ जून २०२२

प्रस्तावना :-

पंचायत राज समितीने (चौदावी महाराष्ट्र विधानसभा) सन २०१३-१४ च्या पंचायत राज संस्थाच्या लेख्यावरील लेखा परीक्षा पुनर्विलोकन अहवालांतील परिच्छेदाबाबत लातूर जिल्हा परिषदेसंदर्भात अकरावा अहवाल तसेच सन २०१४-१५ च्या वार्षिक प्रशासन अहवालावरील लातूर जिल्हा परिषदेसंदर्भात बारावा अहवाल विधानमंडळाच्या सन २०२२ च्या प्रथम (अर्थसंकल्पिय) अधिवेशनात दि.२५ मार्च २०२२ रोजी विधानसभा/विधानपरिषद सभागृहास सादर केला आहे. सदर अहवालातील शिफारशीवर कार्यवाही करुन त्याबाबची माहिती विधानमंडळ सचिवालयास सादर करावयाची आहे. सदर अहवालातील प्रकरण एक मध्ये समितीने मौजे कबनसांगवी (ता.चाकूर) व मौजे कवठा केज तांडा (ता.औसा), जि.लातूर येथील अपूर्ण वस्तीशाळांचे बांधकामासंदर्भात शासनास केलेल्या शिफारशीसंदर्भात सर्व जिल्हा परिषदांना सूचना निर्गमित करण्यात याव्यात, अशी शिफारस केली आहे.

ज्या गावांमध्ये शाळेसाठी इमारत नाही अशा गावांमध्ये शाळेचे बांधकाम करण्यासाठी सर्व शिक्षा अभियान राबविण्यात येते. लातूर जिल्हा परिषदेने सर्व शिक्षा अभियानातून मौजे कबनसांगवी (ता.चाकूर) व मौजे कवठा केज तांडा (ता.औसा), या शाळांच्या बांधकामासाठी प्रस्तावित रकमेपेक्षा अधिक झालेला खर्च भागविण्यासाठी जिल्हा परिषदेच्या सेस फंडातील रकमेचा वापर केला आहे. सदर कार्यवाहीवर पंचायत राज समितीने तीव्र नापसंती व्यक्त करत अशाप्रकारे सर्व शिक्षा अभियान

योजनेतून करण्यात आलेल्या/ भविष्यात करण्यात येणाऱ्या बांधकामाकरिता जिल्हा परिषदेच्या सेस फंडातील निधीच्या वापरास शासनाने प्रतिबंध करावा अशी शिफारस शासनास केली आहे.

सर्व शिक्षा अभियानांतर्गत जिल्हा परिषद शाळा खोली बांधकामासाठी जादा निधी आवश्यक असल्यास लोकवर्गणी/लोकसहभागातून भागविणे आवश्यक आहे. सदर प्रकरणी जादाचा निधी लोकवर्गणी/लोकसहभागातून न उभारता जिल्हा परिषद सेस फंडातून मंजूर करण्यात आलेला आहे. त्यामुळे जिल्हा परिषद समिती सेस फंडातून वापरलेला निधी हा सर्व शिक्षा अभियान या योजनेच्या फलनिष्पत्तीस मारक आहे. त्यामुळे पंचायत राज समितीच्या शिफारशीनुसार सर्व शिक्षा अभियान योजनेंतर्गत मंजूर कामे करण्याकरिता जिल्हा परिषद सेस फंडाच्या निधीचा वापर करण्यास प्रतिबंध करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यातील सर्व शाळांकरिता वर्गखोली, मुलां/मुलींकरिता स्वतंत्र स्वच्छतागृह, पिण्याच्या पाण्याची सुविधा, संरक्षण भित, खेळाचे मैदान, उताराचा रस्ता (रॅम्प) स्वयंपागृह इ.मुलभूत सुविधांचे निकष शालेय शिक्षण व क्रिडा विभागाने निश्चित केलेले आहेत. तसेच, समग्र शिक्षा / सर्व शिक्षा अभियान योजनेंतर्गत जिल्हा परिषदेच्या शाळांना मुलभूत भौतिक सुविधांचे बांधकामे करण्यात येते. सदर योजनेंतर्गत जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा इमारत बांधकाम व सुधारणा, देखभाल व दुरुस्तीच्या कामांचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

१. समग्र शिक्षा अभियान योजनेतून मंजूर करण्यात आलेल्या जिल्हा परिषद शाळांच्या दुरुस्ती व बांधकामाकरिता जिल्हा परिषदेच्या सेस फंडातील निधीचा वापर करण्यास प्रतिबंध करण्यात येत आहे.
२. समग्र शिक्षा अभियान योजनेतून मंजूर करण्यात आलेल्या जिल्हा परिषद शाळांच्या दुरुस्ती व बांधकामाकरिता अधिकचा निधी लागल्यास असा निधी लोकवर्गणी/लोकसहभागातून उभारण्यात यावा.
३. समग्र शिक्षा अभियान अंतर्गत समाविष्ट नसलेल्या जिल्हा परिषद शाळांच्या बांधकाम व दुरुस्तीसाठी स्वतंत्रपणे जिल्हा परिषदांना सेस फंडातून निधी मंजूर करता येईल.
४. जिल्हा परिषदेमार्फत कोणत्याही योजनेंतर्गत प्रकल्पाचे काम प्रस्तावित करताना विहित वेळेत प्रकल्प पूर्ण होण्याच्या दृष्टीने त्यासाठी आवश्यक असलेली जागा गावामध्ये उपलब्ध आहे का, प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी किती निधीची आवश्यकता आहे, या सर्व बाबींची तपासणी करून आवश्यक त्या शासकीय मान्यतेनंतरच निधी मंजूर करण्याची दक्षता घेण्यात यावी.

६. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०६२३१०४४०८७१२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सुभाष राठोड)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.उपमुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.मंत्री /राज्यमंत्री (ग्रामविकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.विरोधी पक्ष नेता, विधान परिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई.
६. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
७. अपर मुख्य सचिव, ग्राम विकास विभाग, बांधकाम भवन, फोर्ट, मुंबई.
८. आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
९. जिल्हाधिकारी, सर्व
१०. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, सर्व
११. सर्व जिल्हा कोषागार कार्यालये,
१२. शिक्षणाधिकारी (प्रा.)जिल्हा परिषद, सर्व.
- १३.कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद (बांधकाम विभाग), सर्व
१४. कार्यासन योजना-११ संग्रहार्थ.